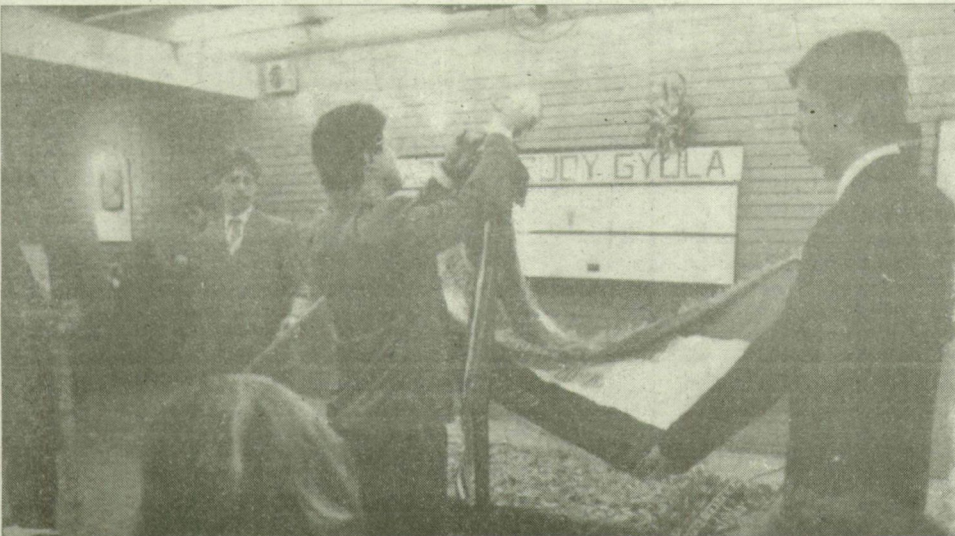

Fotó: Nagy László

Krúdy Gyula nevével

Krúdy Gyula nevét vette fel a szegedi Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Iskola pénteki ün-

nepségén. Felavatták Kalmár Márton dom-borművét és gazdag irodalmi, művészeti, sportprogramot rendeztek.

Francia versenyművek Ruha István

Két francia komponista, Édouard Lalo és Maurice Ravel négy alkotása csendül fel a Szegedi Szimfonikus Zenekar ma esti hangversenyén a Nemzeti Színházban, a vendéglőadó pedig Ruha István, a világhírű kolozsvári hegedűművész. Különleges képességeit már sokszor megcsodálhatták a szegediek, igaz, az utóbbi pár alkalommal csak kamarakoncertek szolista-jaként.

A karmester Acél Ervin vezényletével először a múlt században élt Lalo: *Ys királya* című operanyitánya hangzik el, amit a már élete delén túljutott zeneszerző eredetileg önálló kompozíciónak készített. Lalo, mint a későromantikusok közül többen is – előszeretettel fordult különböző népek zenéjéhez. Ám *Spanyol szimfónia* című hegedűversenyének megkomponálásában befolyásolta spanyol származása.

Az előbbi egy spanyol művésznak, Ravel *Tzigane* című kompozícióját viszont egy magyar hegedűsnek, Arányi Jellinek ajánlotta, egyszerre készítve zongora- és zenekari kíséretes változatát. A szerző szerint „magyar rap-szódia modorában írt virtuóz darab”. Hangulata kétségkívül cigányos, helyenként fellelhető a verbunkosra és palotásra utaló, „bokázó” ritmusképlet is. Témából és nyolc variá-

Iskolai hírek

A Tisza-parti Általános Iskolában került megrendezésre az alsó tagozatos városi és területi helyesírási verseny. Szeged 34 általános iskolájából 47 tanulót neveztek a versenyre.

Városi szintű eredmények. 4. osztályosok: 1. Nagy László Béke utcai Ált. Isk. (felkészítő tanára: Csúri Imréné), 2. Kiss Miklós Tisza-parti Ált. Isk. (Tóth Imréné), 3. Ambrus Gergely Makkosházi Ált. Isk. (Farkas Gizella). Területi szintű eredmények. 3. osztályosok: 1. Ecseki Timea Kossuth Lajos Ált. Isk. (Baranyai Katalin), 2. Csaba Zsófia Odessza II. sz. Ált. Isk. (Gulyásné Szabó Klára), 3. Gyuris Emese Tarján IV. sz. Ált. Isk. (Mihályné Fundák Erika). 2. osztályosok: 1. Kótai Viktor Tisza-parti Ált. Isk. (Ludányi Mártonné), 2. Szabó Gabriella Tarján IV. sz. Ált. Isk. (Lengyel Magdolna), 3. Zsélyi Eszter Főfasori Ált. Isk. (Kispéter Lászlóné). A vetélkedőket a Közoktatási Iroda és a Rupesky Kft. támogatta.

cióból áll a mű és nem az alapmelódia, hanem a kíséret változik mindig. Személyhez kötődik Ravel legnépszerűbb alkotásának, a Bolerónak megkomponálása is, amely befejezi a Filharmónia szimfonikus bérletsorozatának évadzáró koncertjét. Ida Rubinsteinnek írta Ravel a 3/4-es spanyol népi táncon alapuló balettzenét. Egyetlen témán mutatja be harmóniai és hangszerezési bravúrait. Ravel jellemzése: „azonos dallam, ritmus, a változatosság egyetlen eleme a zenekari crescendo alkalmazása”. A műnek nincs befejezése, mintha egy örökmozgó szerkezetet hirtelen megakasztanának, olyan a vég.

Kutas János

Ancsel Éva halálára

„Annál teljesebb az ember, minél hiánytalanabbul szétosztja magát szüntelenül.”

CXXXVIII. töredék

Meghalt Ancsel Éva. Meghalt a magyar szellemi élet egyik kivételes egyénisége.

Kis, fekete nagymama, hatalmas sötét szemekkel, s a szemek mélyén valami áradó csoda. Nem ismerem embert, aki hasonló érzelmi-értelmi sugárzásra volt képes, mint ő. Tekintetével csodálatos áramkörbe vonta hallgatóságát. A szépség, a jóság, az igazság komplementer teljességébe. Döbbenetes koncentrációra volt képes, roppant erős intellektuális kontaktusokra. Beszélgetőtársát avagy több száz fős hallgatóságát egyaránt intenzív együttgondolkodásra, gyönyörűséges emberi meditációkra felemelő partner. Nem lebilincselte, de felszabadította, gondolati szárnyalásra segítette hallgatóságát. Átérezte velünk a csodát. Az emberség csodáját. Mert a

humánus sugárzott a szeméből, magatartásából, szavaiból, gesztusaiból, egész lényéből. Az emberiséget és tisztességet osztotta meg bőséggel velünk. Elhunyt.

Már nem sugároznak ezek a szemek. De! Az emlékezetünkben kitörölhetetlenül. Onnan felejthetetlenül.

A történelemmel, a teljességgel, az emberi alternatívákkal, a mértékkel birkózó emberi választásokkal, az éthósszal, a felelősséggel, gyarló töredékességünkkel foglalkozó könyvei, írásai itt maradnak velünk. Nemzedékekhez szóló, elkoptathatatlan bölcsességek. Maradandó, tiszta gondolatok. Felfelzaklató kérdések, szomjas válaszkérés. Filozófia és lírikus szépség.

Ancsel Éva szívesen járt Szegedre. Gyakran hívtuk, sokszor és nagy szeretettel vártuk és láttuk őt sokan vendégül. Sok híve volt és maradt. Emléke felemel és erőt ad.

Búcsúznak.

Besenyi Sándor

Zsarumagazin a VTV-ben

Az elmúlt években alaposan megváltozott a rendőrség, nyitottabbá vált a munkájuk. Ugyanakkor jócskán megnőtt a bűncselekmények száma is. Vajon mi a helyzet szűkebb pátriánkban, Szegeden? – erre keresi a választ a Városi Televízió hétfő esti műsora. A 20

órakor kezdődő Zsarumagazinban többek közt szó lesz a város bűnügyi helyzetéről, a rendőrállomások létrehozásáról és arról is hallhatnak, kik és miért jelentkeznek rendőrnek? Az adás ideje alatt a 322-044-es telefonszámon tehetnek fel kérdéseket az est vendégeinek.

■ Kórházi kiszolgáltatottság ■ A hasban felejtett törlőkendő ■ Kié az orvosi titok?

■ Az hogy most az orvosi műhibákról, illetve a hozzájuk kapcsolódó perekről beszélhetünk, az új szelek fújdogálásának köszönhető. A rendszerváltás előtt voltak ilyen perek?

– Mindössze egy-két kirakatper akadt. A legemlékeztetesebb talán a tatabányai, amikor megszületett egy gyerek, akit abortumnak hittek, majd a csecsemő felsírt, betették a WC előterébe, ahol 28 órán keresztül tartották élen-szomjan. Négy-öt orvost nagyon súlyosan elítéltek ekkor, de ez az eset „fehér holló” volt. Harminc évvel ezelőtt Amerikában sem volt ilyesféle perek, hiszen az orvosok általában minden országban olyan hivatásrendet képviselnek, amely nagyhatalom. Orvosokra mindenhol súlyos reakció van, minden állampolgárnál, lett légyen koldus vagy király. Ezzel az orvosok mindenütt a világon olyan hatalmat szereztek, mely egy bizonyos reakció is károssá válik. Egy kollégám megkérdezte, miért került ez a hivatásrend olyan hatalmi pozícióba, hogy szinte érinthetetlen. A válasz egyszerű: mert előbb vagy utóbb minden állampolgár rájuk szorul. Magyarországon amikor az ember bekerül a kórházba, akkor egyenesen infantilisként szerepel. Megy a felvételi irodába, ahol közlik vele, hogy a házirendet be kell tartania, hogy a ruháját le kell adnia, hogy a hatos kórterem négyes ágyában kell fekvődni. Elé raknak egy nyilatkozatot, melyet alá kell írnia, miszerint a felvilágosítást megkapta, s az orvosi beavatkozásokhoz hozzájárul. A felvilágosítás annyi, hogy itt a pontozott rész, e fölé írja a nevét. Később bejön egy orvos, se a nevét, se a rangját nem tudja a beteg. Az orvos megvizsgál valamit rajta, hogy

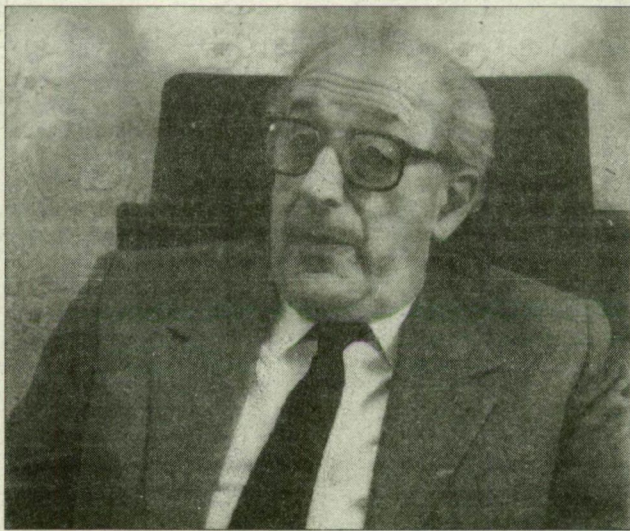
mit azt nem tudja a páciens, majd azt mondja a doktor: „cö-cö”, s ír valamit a papírra. Mindenféle vizsgálatok következnek, majd közlik vele, hogy meg kell operálni. Megműtik, esetleg nem tájékoztatják arról, lehetnek-e szövődmények. Kis idő múlva szólnak a betegnek, távozhat. Ő panaszkodik, hogy fáj, mire megkapja: mit hisztizik. Kezébe nyomják a zárójelentést, „gyógyultan távozt”, hazamegy, s azt se tudja, mi történt vele valójában. Ez a modell (van természetesen szép számú kivétel).

■ Maradjunk annál a modellnél, mert tudomásom szerint történt ilyen, amelyiknél műtét közben bent felejtettek egy csipeszt...

–...vagy törlőkendőt, mert éppen van ilyen ügyünk. Sokáig kezelték, kutatták, hogy mi lehet a beteg baja, négyszer operálták a hasát, s az egyik műtétnél az orvos megtalálta végre a kendőt. Az volt a szerencséje a betegnek, hogy nem kérték rajta számon a leltárhányt, vagy hogy nem rendeltetésszerűen használta a törlőkendőt. Ezt a pert mi elvállaltuk, kértük az iratokat a kórháztól, melyeket az – kivételesen – ki is adott. Csupán egyetlen dologról feledkeztek meg, ennek a műtétnek a leírásáról. Végül kerülő úton ezt is megszereztük.

■ Nyugaton már elfogadják a műhiba-perek. És itthon?

– Annyiban már mindenképpen, hogy társammal, dr. Teleszky Lászlóval együtt már 63 perünk van pillanatnyilag. Csak hát borzalmasan nehéz úgy ez. Lehetetlen egy kór-

Fotó: Révész Róbert

Orvosi műhibák voltak, vannak és lesznek. Csak idáig nem nagyon tudhattunk róluk. Hiszen sokszor nemcsak a nyilvánosság, de még a hozzátartozók előtt is rejtve maradtak ezek a ballépések. A nemrég Szegeden megrendezett Jogorvoslás konferencia vendége volt dr. Ádám György, aki 1963 óta tanít orvosjogot a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen. Jelenleg az egyetem nyugalmazott professzora – és orvosi műhibákra specializálódott ügyvéd.

házzal egyenrangú félként fellépni, ha még azt sem tartja magára nézve kötelezőnek – a törvény dacára –, hogy az iratokat a páciensnek kiadják. Az ügyintézet és a páciens közötti polgári jogi szerződés, egy megbízási szerződés van. Tegyük fel, hogy valaki köt egy hasonló szerződést az OTP-vel, s perbe keveredik. A jogállás szerint – és ott a gyakorlatban is – egyenlő a takarékpénztárral, hiszen mindket-

tőjüknek megvannak a dokumentumok. Ez az orvoslásban abszolúte nem így van, hiszen az egyik félnél minden irat megvan, talán több is mint kellene. A betegnek pedig egyedül a szürkeállománya áll rendelkezésére, amely rögzítette, hogy azt mondta az orvos „cö-cö”, meg emlékszik esetleg a betegség nevére.

■ Hányan foglalkoznak ma Magyarországon orvosi műhiba-perekkel?

– Hivatásszerűen mi ketten. Harminc évet töltöttem a SO-TE-n, s ez hatalmas rálátást, vagy helyesebben alulról-látást adott. Fontos, hogy mi orvosszakértőkkel dolgozunk, a Lege Artist nevű kft-nk, ahol nagy tapasztalatú orvosok dolgoznak, a garanciánk. Mi egy ügyet csak akkor vállalunk el, ha a kft. megállapítja, hogy ott valóban történt műhiba. Három kliensből kettőt általában udvariasan eltanácsolunk. Megköszönik, mert sokszor az is értékes információ számukra, hogy tényleg nem történt műhiba.

■ Mire mennek a műhiba-perek?

– Pénzre.

■ Dehát az emberi élet értékét nem lehet pénzben kifejezni.

– Igen, s ez egy nagyon súlyos ellentmondás. Ha eljön hozzánk egy ügyfél, akkor szinte soha nem a pénz miatt jön. Meg szeretné tudni, hogy mi történt, sztereotíp a mondat: „meghalt a fiam, hároméves volt, nem tudom feltámasztani, azért vagyok itt, hogy egy másik anyának a hároméves fia ne haljon meg ugyanez az orvos miatt.” A nevelő hatású mindenképpen a büntetőeljárás lenne, de ez lehetetlen.

■ Gondatlanságból elkövetett emberölés?

– Itt foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetésről lehet szó, a Btk. 171. §-a, s ezt kimondatni egy büntetőbírássággal – hihetetlenül nehéz. Büntetőperre az esély szinte semmi. Most van épp egy polgári perem, melyben bepereltem az Országos Rendőrfőkapitányságot, mert nem tudtam elérni, hogy elin-

dítsák egy szerintem jogos ügyben a büntetőeljárást. Az állampolgárnak csak polgári peres eljárásra van esélye, holott több ügyfelünk is kijelentette, hogy nem kell a pénz, ha megkapják például a négy-millió forintot, akkor kiviszik a 19 éves lányuk sírjához és ott elássák. Az ügyeket nem ismerő emberek között elterjedt nézet, hogy itt pénzhajhászás folyik. Ez nem igaz. Mi egy ügyet 4-5000 forintért vállalunk el, s az esetlegesen megnyert perből kapunk százaléket. Egyfajta küldetés ez, hiszen nem engedhetjük meg, hogy olyan orvosok praktizáljanak, akik...

■ Ön nem fél, hogy mi lesz akkor, ha majd egyszer kórházba kell mennie?

– Nagyon határozottan kijelentem, hogy ugyan van az orvosok között egy már nem egészséges szolidaritás, de kivételek természetesen szép számmal akadnak. Abban a szerencsés vagy szerencsétlen helyzetben vagyok, hogy tanítottam a ma praktizáló orvosoknak pont a felét. Az más kérdés, hogy én soha senkit nem buktattam meg, én viszont megbuktam, ha arra gondolok, annyit nem tudtam megtanítani ez idő alatt, hogy „megértsek”: az orvosi titok a beteg és nem a gyógyintézményé. De azért annyira talán mégsem buktam meg, hogy ne találnék olyan orvost, aki nem „nyír ki”. A másik pedig, hogy az ügyvédek általában annyira ismertté válnak a szakterületükön, hogy nagy in-juriák nem történnek velük, mert az valódi lepleződés lenne. Én tehát nem félek a kórháztól.

Takács Viktor